

Справка за изпълнението на оперативните програми към ноември 2009 г.

Публикуван на: 23-11-2009

Източник: [Портал Европа](#)

Портал ЕВРОПА представя синтезирана информация от Централния информационен офис на МС за това, какво се случва с оперативните програми и какво предстои.

По **Оперативна програма „Конкурентоспособност“** в процес на изпълнение са 632 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 358 657 180 лв. Контрактувани са 17,4% от общия бюджет на програмата, като до края на 2009 г. се очаква те да достигнат 34,7%. Плащанията възлизат на 1 521 721 лв. (778 хил.евро).

До момента са обявени 9 процедури по приоритети 1, 2 и 4, предназначени за стартиращи иновативни предприятия, технологична модернизация на предприятията, покриване на международно признати стандарти, създаване на технологични паркове и укрепване на международните пазарните позиции на българската икономика, като 7 от тях са в изпълнение. В момента се набират проектни предложения по обявените през 2009 г. две процедури за създаване на технологични паркове и иновативни предприятия, които са без краен срок за кандидатстване.

До края на 2009 г. се предвижда да бъдат подписани всички необходими документи с ЕИФ за създаване на Холдингов фонд, което да позволи стартирането на инициативата JEREMIE по приоритетна ос 3 „Финансови ресурси за развитие на предприятия“ и еднократното усвояване на 200 млн. евро (391, 2 млн. лв.). Реалното изпълнение на инициативата се очаква да започне през 2010 г., като най-късно до средата на годината се предвижда обявяването на първите процедури. JEREMIE ще улесни и ускори достъпа до финансиране на малки и средни предприятия, като за целта бъдат създадени гаранционни фондове, фондове за рисков капитал и фондове за микрокредитиране.

Изготвена е Индикативна годишна работна програма за 2010 г., която предвижда 13 операции, повечето от които в сферата на иновациите и високите технологии като създаване на клъстери, бизнес инкубатори и др. 8 от операциите са в абсолютно нови области. Програмата ще бъде представена за одобрение на Комитета за наблюдение на 25 ноември 2009 г.

По **Оперативна програма „Административен капацитет“** (ОПАК) към 31 октомври 2009 г. са сключени 258 договора на стойност 146 331 470 лева, което представлява 41% от финансовия ресурс на програмата. На бенефициентите са разплатени средства в размер на 67 601 853 лева или 20% от бюджета на ОПАК. Приключили са или са в процес на изпълнение проекти, които обхващат всички потенциални бенефициенти на програмата – държавна

Справка за изпълнението на оперативните програми към ноември 2009 г.

администрация, съдебна власт, омбудсман, неправителствени организации (вкл. социално-икономически партньори). До края на годината предстои стартирането на нови две процедури за директно предоставяне – „Укрепване на капацитета на Института по публична администрация за качествено и ефективно предоставяне на обучения за централната, областните и общинските администрации“, както и „Развитие на качествени и насочени към потребителя електронни административни услуги“; с бенефициент Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. В момента протича разработването на Индикативната годишна работна програма за 2010 г., която ще набележи нови процедури за набиране на проектни предложения от страна на бенефициентите на програмата.

По **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“** към момента са инициирани 57 операции за над 1,3 млрд. лева; подадени са 3923 проектни предложения, от които са одобрени 1365, като броя на сключените договори е 1067 в размер на над 440 млн. лева. Разплатените средства по Програмата са на стойност 99,43 млн. лева. Управляващият орган и междинните звена работят по множество стартирали процедури за набиране на проектни предложения. На проведеното на 12 ноември 2009 г. пето заседание на Комитета за наблюдение бяха одобрени изменени критерии за избор на 17 текущи операции с цел разширяване на кръга на потенциалните бенефициенти и удължаване на сроковете на някои от тях. В допълнение бяха одобрени 4 нови операции. През следващата година особен интерес ще представляват процедурите в сферата на образованието като „ИКТ в образованието – Фаза 2“; „Да превърнем знанията в умения“; „Да направим училището привлекателно за младите хора“; „Развитие на дистанционни форми на обучение в системата на Висшето образование“; „Подпомагане въвеждането на делигирани бюджети“. В допълнение са предвидени за разработване и стартиране нови операции насочени към демотивирани и трайно незаети лица, както и за деинституционализация на деца, настанени в специализирани институции.

Към 31 октомври 2009 г. по **Оперативна програма „Регионално развитие“** (ОПРР) са одобрени 539 проектни предложения на обща стойност 2,3 млрд. лв. Сключени са 313 договора на обща стойност 939,6 млн. лв. Размерът на извършените досега плащания възлиза на 38,1 млн. лв. или на 15% от получените от ЕК траншове.

В рамките на календарната 2009 година предстои набирането на проектни предложения по 2 процедури по приоритетна ос 1 „Устойчиво интегрирано градско развитие“; относно внедряване на мерки за енергийна ефективност в общинската образователната инфраструктура. Бенефициенти са всички общини. Изготвена е Индикативна годишна работна програма за 2010, която предвижда обявяването на 13 схеми с общ размер близо 800 млн. лв. Програмата ще бъде представена за одобрение на предстоящото Четвърто заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР на 3-4 декември 2009 г.

Управляващият орган на програмата отчита забавяне при стартирането на проектите и осъществяването на плащания към бенефициентите. Процедурите по разглеждане на исканията за плащане и извършване на самите плащания са тромави и отнемат от 6 до 9 месеца, а желанието те

Справка за изпълнението на оперативните програми към ноември 2009 г.

да се съкратят до 2 месеца. В тази връзка, е създадена работна група, която се очаква да оптимизира вътрешните процедури по изпълнение и контрол, в т.ч. и по обработка на плащания към бенефициенти. Изготвена е програма за обучение на бенефициентите на ОПРР и е разработен е план за действие за повишаване на техния капацитет чрез предоставяне на консултации и техническа помощ.

В периода юни – октомври 2009 г. по **Оперативна програма „Транспорт“** (ОПТ) се наблюдава напредък по отношение на сключването на договори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ. Общият бюджет (европейско и национално финансиране) по ОПТ е 2 003 481 166 евро. Към края на октомври 2009 г. по програмата са сключени договори за безвъзмездна финансова помощ в размер на 231 403 383 евро или 11.55 % от общия бюджет на програмата и са изплатени 41 606 880 евро на бенефициентите или 2.08 % от бюджета.

Положителна стъпка в изпълнението на ОПТ е и одобрението от Европейската комисия на 22 септември на първия голям инфраструктурен проект финансиран по програмата – разширението на метрото в София на стойност 185 193 801 евро. В допълнение по Оперативна програма „Транспорт“ са обявени тръжни процедури за възлагане на обществена поръчка за „Създаване на речна информационна система в българската част на река Дунав – БУЛРИС“ - Първа фаза“. Агенция „Пътна инфраструктура“ обяви и старта на тръжната процедура за обществена поръчка с предмет „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителството на обект: Автомагистрала "Тракия" /А-4/ "Оризovo - Бургас", участък: Лот 2 "Стара Загора - Нова Загора", от км 210+100 до км 241+900." Очаква се и обявяването на тръжни процедури за доизграждане на ж.п линията Пловдив – Бургас.

По **Оперативна програма „Околна среда“** (ОПОС) към момента са договорени 781,2 млн.лева, от които са разплатени 66,76 млн.лева. По Приоритетна ос 1 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води“ към момента се изпълняват 157 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура „Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти“, 29 договора по процедура „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води“ и е подписана 1 заповед на министъра на околната среда и водите за отпускане на безвъзмездната финансова помощ по процедура „Разработване на планове за управление на речните басейни“ на обща стойност 701 592 773,68 лв. Вследствие измененията в законодателството за ВиК сектора и препоръките за въвеждане на критерии за икономическа ефективност при подготовката и оценката на проектните предложения, е разработен нов механизъм за управление както и нови критерии за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ, които ще бъдат представени на Комитета за наблюдение на ОПОС на 27 ноември 2009 г.

По Приоритетна ос 2 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци“ се изпълняват се 33 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура „Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти“ на стойност 20 290 060,40 лв. Във връзка с разпоредбите на ПМС 209/2009 г. (за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на

Справка за изпълнението на оперативните програми към ноември 2009 г.

регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци) са разработени изменения в механизма за управление на отпадъците, включително финансиране закриването на общинските депа, които не отговарят на изискванията на законодателството, изцяло от държавния бюджет. Измененият механизъм също ще бъде представен за одобрение на Комитета за наблюдение на ОПОС.

По Приоритетна ос 3 – «Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие» се изпълняват 3 заповеди на министъра на околната среда и водите за отпускане на безвъзмездната финансова помощ по процедура „Развитие на мрежата НАТУРА 2000“, 7 заповеди и 16 договора за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ по процедура „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие“ на обща стойност 45 456 228,99 лв.

По Оперативна програма „Техническа помощ“ (ОПТП) към 31 октомври 2009 г. изплатените средства от ЕС възлизат на 4 572 576 лева, а националното съфинансиране е в размер на 806 925 лева. В момента се изпълняват общо 12 проекти на бенефициенти. В процес на изготвяне е Индикативната годишна работна програма за ОПТП за 2010 г.

Как върви усвояването на средствата по САПАРД?

Общият бюджет (публично финансиране) по програма САПАРД по финансови меморандуми 2000 – 2006 г. е 1, 155 млрд лева, от които 866,550 млн. лв. от ЕК. Към 31.10.2009 г. изплатената на крайни бенефициенти помощ е в размер на 815,928 млн. лв., в т .ч. 611,993 млн. лв. Европейско съфинансиране и 203,935 млн. лв. – национално съфинансиране.

Само по Финансов меморандум 2006 г. и „Плащане по сметка“ от общия бюджет в размер на 282,745 млн.лв. са изплатени 127,140 млн.лв.

С подновяването на плащанията по програма САПАРД са възстановени разходваните до този момент средства от националния бюджет, възлизащи на обща стойност от 19 милиона евро. В допълнение за платените (по ПМС 74 от 30.03.2009 г.) за 151 проекта на обща стойност от 48 613 018,87 лв. след възстановяване на плащанията по проекти от национален бюджет, от страна на Европейската Комисия са възстановени средства от европейското съфинансиране на обща стойност от 36 459 763,95лв.

След размразяването на спрените средства по програмата от Европейската комисия (10 септември) до момента са платени общо 92 проекта на стойност 27.9 млн. лв. От тях 62 са платените проекти по частните мерки на програмата - на стойност 12.6 млн. лв. По общинските мерки са платени 30 проекта на стойност 15.3 млн. лв.

Оставащите за плащане проекти по публичните и частни мерки са общо 189 на стойност 118.8 млн. лв. Всички те се обработват по график и ще бъдат платени до края на годината. За тези проекти предстои да бъде поискано възстановяване на разходите от страна на Европейската комисия. Възстановените средства по САПАРД от Брюксел до момента са общо 102.4 млн. лв.

Справка за изпълнението на оперативните програми към ноември 2009 г.

Програма за развитие на селските райони (ПРСР) - съгласно обобщените данни към 02.11.2009 г. са приети 10 840 заявления (без мерки 211, 212 и 214). Тези заявления са за обща стойност 4,787 млрд. лв., в т. ч. субсидия от около 3,730 млрд. лв. Сключени са 4 276 договора на обща стойност 1, 229 млрд. лв. Извършени са плащания за 457, 691 млн. лв. по всички мерки от Програмата. Изплатени са 32,4% от бюджета по ПРСР(1,414 млрд.лв.) за периода 2007-2008, който трябва да бъде изплатен до края на 2010 г.

По мярка 211 "Плащания за природни ограничения на фермери в планински райони" са приети общо 73 046 заявления (съответно за кампания 2007 г. ‐ 22 649 заявления, за 2008г. ‐ 24 151 и за 2009г. ‐ 26 246). По мярка 212 "Плащания за природни ограничения на фермери в райони, различни от планинските" са приети общо 30 265 заявления (съответно за кампания 2007г. ‐ 9 412 заявления, за 2008 г. ‐ 10 017 и за 2009 г. ‐ 10 836). По мярка 214 "Агроекологични плащания" ‐ 1 462 за кампания 2008 и 1 446 за кампания 2009.

Заложеният в Програмата за развитие на селските райони бюджет за 2007 г. и 2008 г. възлиза на 722 713 481 евро (1 413 504 708 лв.) публични средства, от които приносът на ЕС е 581 200 565 евро. Тези средства трябва да бъдат изплатени до края на 2010 г.

Оперативна програма "Развитие на сектор рибарство" - към 1.11.2009 г. има осем сключени договора за финансиране на проекти по оси 1 и 2 от Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство". Общата стойност на сключените договори по ОПРСР е 5 548 994,91 лева.

В заключителен етап е процедурата по отразяване на забележките от Одитния доклад на Европейската комисия по отношение Описанието на системите за управление и контрол на ОПРСР като част от Оценка на съответствието по член 71 от Регламент на Съвета на ЕС № 1198/2006. Предприети са мерки във връзка с прилагането на Приоритетна ос 4 - В процеса на работа са ангажирани представители на организацията ФАР-НЕТ, която е избрана от Европейската комисия като звено, което да подпомага прилагането на Ос 4 в рамките на целия Европейски съюз. След консултации с представители на ФАР-НЕТ и ГД "Морски въпроси и рибарство" е изготвен и одобрен План за стартиране прилагането на Приоритетна ос 4 в България.

В процес на изготвяне по всички **Програми за териториално сътрудничество** са Програмните наръчници, които регламентират детайлно правилата и процедурите за изпълнение на програмите. Едновременно с това се подготвя създаването и правилата за работа на съвместните структури за управление, наблюдение и контрол. Проведени са процедури за избор на оценители и контрольори.

Информацията е предоставена от [Централния информационен офис](#) на МС.